

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۸/۱۱/۲۰

ولي الله ملکزى

د رحمت او انسانیت معراج

د حضرت محمد صلی الله علیه وسلم د میلاد
د یوزرو څلورسوه درې نومی مبارکې کلیزې په یاد او ویاړ.

پداسی حال کې چې د عربي ټاپو وزمې په ختیز کې د فارس او په شمال کې د روم دوو سترو امپراطوریو وزر غورولې وو او په لویدیز کې د حبشو ټولوک واکمن وو، عربان د جاهلیت او خان خانې توري بلا پخپلې غیږې کې ټینگ نیولې وو. هره خوا تررمې وه، بی وسي وه، جبر وو او فقر. له ډبرو، درو او خټو څخه جوړو شوو بدرنگو خدايگوتو ته به سرونه ځورند، لات او عزى ته په سجدو پراته او د هبل په نومونو به نذراني منل کيدې. د سیمې خلکو د تمدن، عدل او ټولنیزو ارزښتونو سره هیڅ اشنایي نه درلوده او غلا، شوکې او داري اچول یې ورځنی مشغلا وه. ټول ژوند یې له خرما، کیردو، اوبانو او مبتلو شعرونو پرته بل څه نه وو. کلاسیک رواجونه او ناو په ناو قبیلوي جنگونه او خراوې وې. ځینو به د شرم له مخې خپلې تنکې او گلالي لوبې ژوندی ځینولې، نورو به د هوا او هوس پخاطر، د حواء د پیغلو لوبو په کورونو سره بیرغونه درول، آن تر دی چې څه گاونډیان به د یوې شپې لپاره د ښځو بدلک ته پسخیدل.

د جاهلیت پدی پیر او د بد اخلاقی په همدی متن کې، دعام الفیل د ربیع الاول د میاشتي په دولسمه نیټه چې د ۵۷۱ میلادي کال د اپریل له ۲۲مې سره سمون خوري، د مکې د قریشو د یو مهم مشر، عبدالمطلب په کور کې د هغه لمسی وزیرید چې نوم یې ورله محمد کیښود. له پیدایښت وړاندې یې پلار، عبدالله په حق رسیدلی وو او په شپږ کلني کې یې مور، بي بي آمنه بنت وهب له یثرب نه مکې ته په لاره، د الابواء په سیمه کې وفات شوه. په دولس کلني کې یې د سر ستوری او گران نیکه هم له لاسه ورکړ او خپلو ترورو ابوطالب، عباس او حمزه ته پاتې شو.

په ۲۵ کلني کې یې د مکې د یوې عزتمندې کونډې، خدیجې (رضی الله عنها) سره واده وکړ، ولی د څلویښت کلني عمر یې د ټول انساني تاریخ لپاره د عطف او بدلون ټکي گڼل کيږي. د دغه کال د روژې په میاشت کې د حراء د سمخي دننه، دوی ته د نبوت ستره دنده ور په غاړه او د بشریت د لارښوونې او ژغورنې دنده پیل شوه. جبرائیل (ع) د رسالت د لمړنۍ وحې په توگه، د لیک لوست او د شرک په ځای د وحدانیت امر له ځان سره راوړ او پدی توگه، انساني ارزښتونو د خپلې معنوي ځلا او طبیعت د ارتقاء خپل سفر پیل کړ.

د الهي نصرت او ښه مشرتابه له برکته، پیغمبر(ع) وکولای شول چې د گوتو په شمار کلونو کې پدی سرتمبه او سرسبیلې ټولني کې عقیدوي سمون، سیاسي خوځښت او اخلاقي بدلون رامنځ ته کړي. په کورنیو جنگونو کې بوخته معاشره په یو داسی ستر او تاند امت بدله کړي چې د واک تئابونه یې له کاشغر څخه تر اندلس پورې وغزیدل او د فارس کسری او د روم هرقل، د تاریخ په تاخچو کې ماضي ته وسپارل شول.

د سیرت النبی او اسلامي تاریخ د دريو معتبرو کتابونو، ابن هشام، ابن اثیر او الطبري د روایتونو له مخې، پیغمبر(ص) تر ټولو زړه سواندی، متواضع او حیاناک انسان وو. تل یې اسانه او منځنۍ لاره خوښوله او چا ته یې سپکه او سپوره خبره نه کوله. په ټول ژوند کې یې هیڅ څوک هم نه ځورولی او نه توهین کړي. هیڅکله یې له خپلو میرمنو او د لاس لاندې خلکو سره بد چلند او گوزاره نده کړی. تل د مجلس په آخر سر کې کیناستلی او لږې خبرې یې کړيدي. د روغېر په مهال یې لمړی لاس ورکړی او مقابل لوري ته موسکې شویدی. د هیڅ چا بلنه یې نه ردوله او د هر چا معذرت یې منلو. د یو آزاد قریشي او تور پوستي غلام سره یې په یو دسترخوان ډوډۍ خوړله. هیڅکله یې د چا غیبت، په چا تهمت او په چا بهتان ندی ترلی. په درست ژوند کې یې درواغ ندی ویلي او هیڅکله یې د چا حق ندی

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

خوړلی. تل یی د ظلم مخالفت او د بی وزلي لاسنیوی کړیدی. هیڅکله یی د چا خبره په خوله کې نده پریکړی او په هره ژمنه یی وفا کړیده.

هغه داسی یو خاکساره سالار وو چې کله یی د هجرت په اتم کال د مکې د فتحې په مهال په کعبې سترګې ولګیدې، نو سر یی ټیټ کړ، شکر یی وویست او خپلو ټولو سرسختو دښمنانو ته یی اعلان وکړ چې تاسې ټول معاف او آزاد یاست. هغه داسی څښتن وو چې د بام په سر ولاړې خپلې میرمنې ته وایي: عائشې، ځما په اوږه پښه کیږده پورته شه او د دیوال له شا د سیالی سیل وکړه. داسی پلار وو چې خپلې لور فاطمې (رض) ته درېږي، هغې ته خپل ځادر غوړوي او د هغې لاس ښکلوي.

داسی معلم وو چې په درویشتو کالو کې یی د ابوبکر، عمر، عثمان او علي رضی الله عنهم په شمول په زرګونو داسی شاګردان وروزل چې هر صحابي یی ددی امت امام او د تقوی او عدالت سمبولونه دي. هغه داسی ګاونډي وو چې په مدینه کې د یو یهودي جنازې ته پاڅیدلی او د یوې نصرانی په لاس ګندل شوې چین یی په خوښی سره منلی ده. په علم غیب نه پوهیده خو (کان خلقه القرآن) یعنی د یو ګرځنده قرآن په څیر د اخلاقو سرچینه وه. هغه لارښود وو، معجزه وه او د انسانیت معراج.

مګر امت یی نن د خپل تاریخ په څر او ګونګ پړاو کې تری تم دی. نن د پرمختللو ټولنو په کاروان پسې په څار پوځو روان دی، په نړیوال سټیج یی ستونې وچ، غر یی تت، دریځ یی پیکه او کم رنگه دی. هویت یی د پوښتنې لاندی او د درويزې او قرضونو کچکول یی په غاړه دی. شمیر یی له یو نیم ملیاردو څخه اوږي، خو وزن یی د سیلاب له ځګونو دروند ندی. د معاصرې نړۍ په نڅه کې، د ټولو جنګونو لمبې او لوڅرې دده له خاورې پورته کیږي، خو د ورور وژنې لپاره کارتوس، باروت او بمونه له نورو اخلی. افراد یی یو په بل د کفر ټاپو لګوي، اورونه دي او قتلان دی.

نن هغه هیوادونه او ملتونه منلي او ښاغلي دي چې د ټکنالوژۍ میدان یی ګټلې، اقتصاد یی پخپلو پښو ولاړ دی او د سیاسي لوبې مهارت لري. خو دا امت په شیعې او سني، عرب او عجم، تور او سپین، ترک او تټار، وهابي، بریلوي، اخواني، دیوبندي، صوفي، اثنا عشري، افراطي، منځلاري او په ژبني، سمني تعصب اخته او په خیلونو باندی تقسیم دی. د محراب، منبر او خانقاه مشران یی پدی ګمان دي چې ګوندی په خطبو، تعویذونو او دمونو به ددی امت تقدیر بدل کړي. دا امت نن د ساینس، نوبت او صنعت په ډګر کې د فالج مرض وهلي، حتی د استنجا لوټه او برګې تسبیح هم ورله بل څوک جوړوي. نن د اکثر و اسلامي هیوادونو خپلمنځي اړیکې ډیرې بی ښالمې او یو له بله دومره جلا دي، لکه د یو سمندر دوه غاړې چې هیڅکله به هم سره یو ځای نشي.

الله تعالی فرمایي: (إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ - يَقِينَا چې الله د هیڅ قوم تقدیر تر هغې نه بدلوي، ترڅو دغه پرګنی او ولسونه خپل سرنوشت پخپل لاس بدل نکړي) نو د همدې قرآني اصل پر بنسټ، تر هغې به دا امت د بادارۍ، برابرۍ او عزت مقام تر لاسه نکړي ترڅو پخپل ځان کې یو مثبت او رڼنده تغیر رامنځ ته نکړي. خپلمنځي جنګونه بس او د توپک په ځای قلم ته ګوتې نکړي. تر هغې به خوار او زار وی ترڅو یی واکمنان فرعونیت پریږدي او خپل ولسونه په مال، واک او د سیاسي سرنوشت په ټاکلو کې له ځان سره شریک نکړي. میرمنو ته د تعلیم په ګډون، د هغوی شرعي حقوق و نه سپارل شي. ټولنیز عدالت تامین او رعیت ته د غلام او خادم په ځای د هم پله او برابر په سترګه ونه کتل شي.

د دویم خلیفه، عمر فاروق دا خبره د کاني کرښه او ددی امت د لارې تلیپاتي مثال دی چې وایي: (مونږ تر ټولو ذلیل او بی عزته قوم وو خو الله مونږ ته عزت او شوکت د اسلام له برکته را په برخه کړ او که پرته لدی مو بله لاره خپله کړه، نو الله به مو بیا خوار او سپک کړي) هغه (رض) پوهیده چې ددی امت عقیده په توحید، مینې، گذشت، لاسنیوي او مساوات ولاړه او پیغمبر یی رحمة للعالمین دی.